

πέδη

Παρασκευή, 29 Μαρτίου 2013

5:51 μμ

Σημασία

Δεσμός των ποδων , εμπόδιον κώλυμα

πέδη, ή, (πέζα) fetter: in pl., shackles,

Ετυμολογία

Από το αρχ ρ πεδωω

Συνώνυμα

Ποδοκάκη

ποδοκάκη, ή, stocks (συνηθ. ξύλον), Lex ap.Lys.10.16, Lex ap.D.24.105, Pl.Com.249, Theon Prog.13, Sch.Ar.Eq.366. (πβλ. Σανσκριτικο kañcatē 'δενω', Lith. kinkýti 'ποδηγετώ', κιγκλίσ; Η γραφή ποδοκάκη οφείλεται σε παρετυμολογία από το ποδοκατοχή)

Εμπόδιον

Αυτό που μπαινει αναμεσα στα ποδια. Από το εν=μέσα και πους=πόδι.

Παράγωγα

Ορθοπαιδικός

Από το διορθώ την πέδην, το πελμα. Πολλοι το γράφουν ~~ορθοπαιδικός~~ με επιδραση από το παιδί και τον παιδίατρο.

Πολλοί από τους ανορθογραφους είναι **ορθοπεδικοί**, που διαβασαν για παρουν το πτυχιο τους αλλα δεν διαβασαν τι γραφει.

Πέζος

Εικονες

---1 σιδερένια με σφαίρα

--2 --- Συγχρονη

Μοιάζει με χειροπέδη αλλά με μακρύτερη αλυσίδα που επιτρέπει στον κρατούμενο να περπατά με μικρά βήματα.

Screen clipping taken: 30/3/2013 7:00 πμ

---3--- δρομος μετ' εμποδιων

Screen clipping taken: 30/3/2013 7:05 πμ

---4--- η ποδοκακη επι βασανιζομένης

Screen clipping taken: 30/3/2013 7:09 πμ

Αναφορές
Για την πεδη

ἀμφὶ δὲ ποσσὶ πέδας ἔβαλε χρυσείας, ἐπι ἰπῶν ,
Ομήρου Ἰλιάς Ραψ, 13 36. 13.36;

Ἐπι ἀνθρώπων , τοῖς ἀδίκους ἀμφιτίθησι πέδας
Sol.4.34, cf.

Οὗτος ἀνὴρ, φύλε Κύρνε, πέδας χαλκεύεται αὐτῷ

Θέογνις .539,

A.Pr.6, Men.Her.3, Herod.3.95;
πεδέων ζευγος pair of fetters,
Hdt.7.35;
ἐν πέδαις (ἢ ἐς πέδας) δῆσαι τινα

εἶχον ἐν φυλακῇ ἐν πέδαις δῆσαντες

Ἡροδοτος -Ἱστοριαί .5.77

πέδας τε χειροῖν καὶ ποδοῖν ζυνωρίδος.

Πβλ. ΦΡ Δεμένους χειροποδαρα
Αισχυλος - Χοηφόροι 982

αἱ πέδαι, ἐν τῆσι ἐδεδέατο *ibid.* ; ἐν πέδαις δῆσαι, φυλάττειν, etc., Pl.Lg.882b, Plu.2.181b, etc. ; πέδας χειροῖν καὶ ποδοῖν *ib.*982: in sg., of the poisoned robe of Nessus, S.Tr.1057; π. Ἑλληνικαί, of the fortresses of Chalcis, Corinth, and Demetrias, Plb.18.11.5, etc. 2. anklet, bangle, Ar.Fr.320.11, Philem.81, Luc.Lex.9. 3. of fishing-nets, E.Fr.670.5. II. mode of breaking in a horse by riding him in a figure-of-eight course (cf. ἵπποπέδη),

Για το εμπόδιος - ον

Ο εμπόδιος

[ενν. ο ανθρωπος]

Ἐμποδίους τύπτοντας, ὅπως τότε φάσαντ' ἔχοντες (8)

ἐξ Ἄλβης ἔθεον Ῥωμύλος ἠδὲ Ῥέμος.

Ο Ρωμύλος και ο Ρεμος, με τα σπαθιά στα χέρια, ετρεχαν από την Αλβη χτυπώντας οσους εμπαιναν στα ποδια τους.

Πλουταρχος Βιοι παραλληλοι - Ρωμύλος

Εμποδιος = αντιπαλος

*ὡς ἀντιτέχνους καὶ πρὸς τὴν ἀρχὴν
ἐμποδίους, ἐκ γὰρ τούτων συμβαίνει γίγνεσθαι καὶ τὰς
ἐπιβουλάς, τῶν μὲν ἄρχειν αὐτῶν βουλομένων.*

Αριστοτέλους Πολιτικά 1311α

Η εμπόδιος

Ἦ τε γὰρ Βαβυλῶν οἱ ἦν ἐμπόδιος καὶ τὸ Βάκτριον ἔθνος
καὶ Σάκαι τε καὶ Αἰγύπτιοι, ἐπ' οὓς ἐπεῖχέ τε στρατηλα-
τέειν αὐτός, ἐπὶ δὲ Ἴωνα ἄλλον πέμπειν στρατηγόν.

Ηροδότου - Ιστορία - Κλειώ- 153

Το εμπόδιον

χρήση ως επιθετου που προσδιορίζει τη λεξη κώλυμα. Στους μεταγενεστερους το «κώλυμμα» υπονοείται και παραλείπεται.

τί γὰρ ἐμπόδιον κώλυμ' ἔτι μοι;

Ευριπίδης - Ἴων 862

Για την ποδοκάκκη

Χ.Ερ.3.5, 7.13; π. ἑτερομῆκης, κυκλοτερῆς, ib.14.

Ποδοκάκκη: Δημοσθένης κατὰ Τιμοκράτους. τὸ ζύλον τὸ ἐν
τῷ δεσμοτηρίῳ οὕτως ἐκαλεῖτο, ἥτοι παρεμβεβλημένου τοῦ ἑτέρου κ, (15)
ποδῶν τις κάκωσις οὕσα, ἢ κατὰ συγκοπὴν, ὡς φησι Δίδυμος, οἷον
ποδοκατοχή. Λυσίας δ' ἐν τῷ κατὰ Θεομνήστου, εἰ γνήσιος, ἐξηγεῖ-
ται τοῦνομα· φησὶ γὰρ “ἡ ποδοκάκκη αὐτὸ ἐστὶν ὃ νῦν καλεῖται ἐν
“τῷ ζύλῳ δεδέσθαι.”

Αρποκρατίων ο Γραμματικός - Λεξικόν 10 Αττικῶν ρητόρων